تۆۋەن يارباغ كەنتى:

يەردە نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش كۈچىنى ئۇرغۇتتى

(بېشى 1 - بەتتە)

ياخشى تېرىيالىسا بىر ئائىلىدىكى بەش جاننىڭ يېيىشىگە ئاران يېتەتتى؛ ياخشى تېرىيالمىسا ئوزۇقلۇقمۇ يېتىشمەيتتى.

دېھقانلارنىڭ يېرى ئاز، ئۇنىڭ ئۈستىگە تارقاق بولۇپ، ھەم كۆلەملەشتۈرۈپ تېرىشقا پايدىسىز ئىدى، ھەم يەرنىڭ يوشۇرۇن كۈچىنى قازغىلى بولمايتتى. چەكلىك يەر ۋە چەكلىك ھوسۇل تۆۋەن يارباغ كەنتىنى نامراتلىقتا قالدۇرغانىدى. ھالبۇكى، دېھقانلارمۇ ئۆزلىرىنىڭ يېرىگە تايىنىپ ئەپلەپ - سەپلەپ كۈن كەچۈرۈشكە ئادەتلىنىپ قالغانىدى، يەر بولغاچقا، ئۆزلىرىنى ئايرىلالمايدىغاندەك ھېس قىلاتتى.

مۇھاسىرىنى قانداق بۆسۈپ چىقىش كېرەك؟

«يەرنى ئوبوروت قىلىش بىر يول ئىدى.» 2017 - يىلى قەشقەر ۋىلايەتلىك مائارىپ ئىدارىسىدىن تۆۋەن يارباغ كەنتىدە تۇرۇشلۇق 1 - شۇجى ياڭ مىڭ جوڭقۇر تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش ئارقىلىق، يۈرەكلىك ھالدا سىناپ بېقىشنى قارار قىلدى.

ھەممە ئىشنىڭ باشلىنىشى تەس بولىدۇ، بىراق بۇ خىزمەتنى باشلاشتا توپتوغرا بىر يىل قىينالدى — بىر تەرەپتە دېھقانلارنىڭ يەرگە تايىنىۋېلىش ھېسسىياتى؛ يەنە بىر تەرەپتە زامانىۋى يېزا ئىگىلىكىنىڭ تۆجۈپىلىك، يۇقىرى ئۈنۈملۈك بولۇشى ئىدى. ئىككىسىنىڭ توقۇنۇشۇپ قېلىشى بىلەن ئۇچقۇنلار تەرەپ - تەرەپكە چاچرىدى.

كەنتتىكى بېيىش ماھىرى سۇلتانماموت سادىر قالتىس تامچىلىق ھۈنىرىگە تايىنىپ كورلىدا ھەر ئايدا 4000 يۈەندىن ئارتۇق پۇل تاپاتتى. لېكىن ئائىلىسىدىكى بۇغدايىنى ئورۇيدىغان چاغدا، ئۇ ئىش تاشلاشتىن يانماي شۇنچە يىراقتىن ئۆيىگە قايتىپ كېلەتتى. نەتىجىدە، بۇغدايدىن ھېچقانچە پۇل تاپالمىغانىنىڭ ئۈستىگە، مائاشىدىن خېلى كۆپ پۇل تۇتۇپ قېلىناتتى. ئۇنىڭ باھانىسى بولسا «ئۆز يېرىمنىڭ ھوسۇلىنى ئۆزۈم يىغىشىم كېرەك» ئىدى.

دېھقانلارنىڭ يەرگە بولغان ھېسسىياتىدىكى ئاددىي - ساددىلىقتا بىر قىسىم جاھىللىقمۇ بار ئىدى. دېھقانلار بىلەن قايتا - قايتا پىكىر ئالماشتۇرۇش ئارقىلىق، ياڭ مىڭمۇ دېھقانلارنىڭ يەرنى قولىدا چىڭ تۇتۇپ تۇرۇشى ماھىيەتتە ئېتىزلاردىكى ئاشلىققا كۆڭۈل بۆلگەنلىكى بولۇپ، ھوسۇلنىڭ قانچىلىك بولۇشىدىن قەتئىينەزەر، بۇ، دېھقانلارنىڭ قەلبىدىكى يىلتىز ئىكەنلىكىنى چۈشىنىپ يەتتى.

2018 - يىلىنىڭ بېشىدا، خىزمەت ئەترىتى ۋە كەنت «ئىككى كومىتېت»نىڭ نەزەرى كەنتنىڭ جاڭگېر تەۋەلىك رايونىدىكى يەر تۈزلۈشى تەكشى، دەل - دەرەخ بىرقەدەر ئاز، تۈزلەشكە قولايلىق بولغان ئېتىزلارغا چۈشتى. دېھقانلارنىڭ ئاشلىق «ئاساسىي گەۋدىسى»گە چېقىلماسلىققا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، تۆۋەن يارباغ كەنتى جاڭگېر تەۋەلىك رايونىدىكى دېھقانلار ئوبوروت قىلغان ھەربىر مو يەر ئۈچۈن 100 كىلوگىرامدىن بۇغداي، 100 كىلوگىرامدىن كۆممىقوناق «پايدا تەقسىملەپ» بەردى، ئەلۋەتتە «نەق پۇلغا سۇندۇرۇش»قىمۇ بولاتتى. دېھقانلار يېرىنى ھەمكارلىق كوپېراتىپىغا ئوبوروت قىلىشقا بەردى، ھەمكارلىق كوپېراتىپى يەنە يەر ئىجارىگە ئالماقچى بولغان دېھقانلار، تېرىقچىلىق چوڭ ئائىلىلىرى بىلەن توختاملىشىپ، كۆلەملىك تېرىقچىلىقنى راۋاجلاندۇردى، پۈتۈن جەريان ئوچۇق - ئاشكارا بولدى.

ئالدىنقى باسقۇچلۇق خىزمەتلەر تاماملاندى، 356 مو يۇقىرى ئۆلچەملىك ئېتىز - ئېرىق قۇرۇلۇشى قايىنام - تاشقىنلىق بىلەن باشلاندى.

مۇشتۇمنى تۈگۈپ كۈچ چىقىرىش چەكلىنىپ قالغان يەرلەر قايتا ھاياتلىققا ئېرىشىش

تېخنىكىلارنىڭ يېتەكچىلىك قىلىشى، تەربىيەلىشى ئارقىلىق، جاڭگېر تەۋەلىك رايونىدىكى يۇقىرى ئۆلچەملىك ئېتىزلارنى تۆت نامرات ئائىلە تېرىپ باشقۇردى، پەقەت مائاشتىن ئىبارەت بىر تۈرلا ئۇلارنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇشىغا يېتەتتى. ماشىنىلاشقان، كۆلەملەشكەن مەشغۇلاتتا تېرىلغان بۇغداي، كۆممىقوناقلار ناھايىتى دانلىق بولۇپ، ھوسۇلى ۋە سۈپىتى ئىلگىرىكىدىن بىردەك ناھايىتى زور دەرىجىدە ئاشتى. مول ھوسۇل پەيتىدە، كوپېراتىپقا تەقسىم قىلىنغان پايدىنى ئېلىشقا كەلگەن كەنت ئاھالىلىرى ئۇزۇن ئۆچرەت بولۇپ كېتەتتى، ھەممىسىنىڭ چېھرىدە خۇشاللىق جىلۋىلىنەتتى.

جاڭگېر تەۋەلىك رايونىدىكى ئۆزگىرىشلەرنى كۆرۈپ، كەنت ئاھالىلىرىنىڭ يەر ئوبوروتىغا بولغان پوزىتسىيەسىمۇ تەدرىجىي ھالدا قارشىلىشىشتىن چۈشىنىش، قوبۇل قىلىشقا ئۆزگەردى. كىشىلەر كۆڭلىدىكى يەرگە بولغان قىيالماسلىقتىن ئاستا - ئاستا ئۆزگەردى. چۈنكى ئۇلار نامراتلىقتىن قۇتۇلۇش ئۈچۈن، يەردىن ئۈنۈمگە ئېرىشىشتىن ئىبارەت بۇ قەدەمنى جەزمەن ئېلىش كېرەكلىكىنى بىلدى.

2019 - يىلىغا كەلگەندە، تۆۋەن يارباغ كەنتى كەنتتىكى مۇتلەق كۆپ قىسىم يەرلەرنى بىرلەشتۈرۈشنى تاماملاپ، ھەربىر دېھقان ئائىلىسىنىڭ ئىلكىدىكى يەرنى ئىلگىرىكى بىرقانچە كىچىك بۆلەكتىن مەركەزلىك تۇتاش كەتكەن چوڭ بۆلەككە ئايلاندۇرۇپ، ھەمكارلىق كوپېراتىپى بىر تۇتاش تېرىپ ۋە باشقۇرۇپ، زىرائەت سورتىغا ئاساسەن، كەنت ئاھالىلىرى ئوبوروت قىلغان يەرلەرگە قارىتا ئوخشاش بولمىغان «پايدا تەقسىملەش» ئۆلچىمىنى ئايرىپ چىقتى.

يەردىن ئىبارەت بۇ قەغەز «پاكىز، رەتلىك» بولۇپ، تېرىشتىن ئىبارەت بۇ «ماقالە»نى يېزىشقا «قەلەم تەۋرەتكىلى» بولاتتى.

1230 مو مېۋىلىك باغ تۇتاش كەتكەن بولۇپ، ياڭاقنىڭ پوستى نېپىز، مېغىزى توق، ئۆرۈك چۈرۈك، تاتلىق، يېپىشلىك بولدى؛ 293 ئەگمە پارنىك تۇتاش كەتكەن بولۇپ، لازا، شىياڭ بەسەي، شوخلا قاتارلىق كۆكتاتلار ئارقا - ئارقىدىن يىغىلىپ بازارغا سېلىندى.

كۈندە ئەگمە پارنىكتا ئالدىراش يۈرۈۋاتقان ئايشەمگۈل ئابدۇۋاست ئائىلىسىنىڭ ئۈچ مو يېرىنى ئوبوروت قىلغاندىن كېيىن، بۇ يەرگە كېلىپ «ئىشقا چۈشتى». «ھەر ئايلىق مائاشىم 1000 يۈەندىن ئاشىدۇ، يىل ئاخىرىدا يەنە 2000 يۈەنگە يېقىن پايدا تەقسىملەپ بېرىدۇ. بۇ ئىككى خىل كىرىمگە تايىنىپ، بۇ يىل نامراتلىقتىن مۇقىم قۇتۇلالايمەن» دېدى ئۇ تولۇق ئىشەنچ بىلەن.

ھازىر، تۆۋەن يارباغ كەنتىدە 1 - كەسپتە ئىشقا ئورۇنلاشقانلار 114كە يەتتى، ئايشەمگۈلدەك بۇنداق «قوش مائاشلىقلار» ئاز ئەمەس. تۆۋەن يارباغ كەنتى يەرنىلا ئەمەس، يەنە باغ - ئورمان، چارۋا قاتارلىقلارنىمۇ ئوخشاش ئەندىزە بويىچە ئوبوروت قىلىپ، باقمىچىلىق، باغ - ئورمان ھەمكارلىق كوپېراتىپى قۇرۇپ، يېزا ئىگىلىكىنى كەسپلەشتۈرۈپ، كۆلەملەشتۈرۈپ، كەسپىيلەشتۈرۈپ تەرەققىي قىلدۇرۇشنى ئىلگىرى سۈرۈپ، نامرات ئاممىنىڭ ھەمكارلىق كوپېراتىپىدا ئىشقا ئورۇنلىشىپ كىرىمنى ئاشۇرۇشىغا تۈرتكە بولدى.

ئەسلىدە يەر تەرىپىدىن چەكلەپ قويۇلغان تۆۋەن يارباغ كەنتى يەنە يەر ئوبوروتى ئارقىلىق تۈپتىن يېڭىلىنىپ، قەدەم ئېلىش جەريانىدا چەكسىز بولغان نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش كۈچىنى ئۇرغۇتتى.

ئىش ئورنى يارىتىش كەنت ئاھالىلىرىگە ئىشقا ئورۇنلىشىش «تاماق قاچىسى»نى چىڭ تۇتقۇزۇش

2018 - يىلى، تۆۋەن يارباغ كەنتىدىكى كەنت ئاھالىلىرىنىڭ مائاش خاراكتېرلىك كىرىمى ئومۇمىي كىرىمنىڭ %41نى ئىگىلەيتتى، 2019 - يىلى بۇ نىسبەت % 56كە ئۆرلىدى.

خىزمەت ئەترىتى بىلەن كەنت «ئىككى كومىتېت»نىڭ پىكىر يولى ئېنىق بولدى، يەرنى ئوبوروت قىلىش پەقەت ۋاستە بولۇپ، دېھقانلارنى يەردىن ئازاد قىلىپ، ئىشقا ئورۇنلىشىشنى ئىلگىرى سۈرۈش مەقسەت ئىدى؛ «پايدا تەقسىملەش» پەقەت گۈل ئۈستىگە گۈل كەلتۈرۈش بولۇپ، مائاش خاراكتېرلىك كىرىمنى ئاشۇرۇشلا نامراتلىقتىن مۇقىم قۇتۇلدۇرۇشنىڭ ياخشى يولى ھېسابلىناتتى.

يەردىن، ئېغىل - قوتاندىن ئايرىلىپ چىققان تېخىمۇ كۆپ دېھقاننىڭ تۇرمۇشى تېخىمۇ زور مۇمكىنچىلىككە ئىگە بولدى. «مۇمكىنچىلىك»نى «ئېنىقلىق»قا ئۆزگەرتىش ئۈچۈن، ئۇلارغا تېخىمۇ كۆپ ئىشقا ئورۇنلىشىش پۇرسىتى يارىتىپ بېرىشكە توغرا كېلەتتى.

ياغاچ ماتېرىياللىرى پىششىقلاش ھەمكارلىق كوپېراتىپى قۇرۇلدى. رازىگۈل ئەمدى ئۈچ پارچە يېرى ئارىلىقىدا ئالدىراش يۈرمىسىمۇ بولىدىغان بولدى، يەرنى ئوبوروت قىلغاندىن كېيىن، ئۇ ھەمكارلىق كوپېراتىپىدا ياغاچ ماتېرىياللىرىنى پىششىقلاش تېخنىكىسىنى ئۆگىنىپ، يېقىن ئەتراپتا، ئۆزجايىدا ئىش ئورنىغا چىقتى. ھەمكارلىق كوپېراتىپى ياسىغان سافا، گىرىم ئۈستىلى، ئۈستەللەر ناھايىتى ئالقىشقا ئېرىشتى، رازىگۈل ھەر ئايدا 3000 يۈەندىن ئارتۇق پۇل تاپالايدىغان بولدى.

ئىشىك ئالدىدا پەلەي ئىشلەپچىقىرىدىغان كەنت باشقۇرغان زاۋۇت قۇرۇلۇپ، پۈتۈن كەنتتىكى 126 ئادەم قوبۇل قىلىنىپ، يېقىن ئەتراپتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇلدى. ئەسلىدىلا تىككۈچىلىك «ئاساسى» بار نۇرئەلاگۈل تۇرغۇن پىششىق ھۈنىرىگە تايىنىپ، ئۈچ ئايغا يەتمىگەن ۋاقىتتا گۇرۇپپا باشلىقى بولدى، 2500 يۈەن ئايلىق مائاشى بار بولۇپ، يېمەك - ئىچمەك، كىيىم - كېچەكتىن غەم قىلمايدۇ، ئاربىلاپ - ئاربىلاپ ئائىلىسىدىكىلەرنى باشلاپ «ئاشپۇزۇللار»غا بارىدۇ.

بېيىش تىپى سۇلتانماموت ئەمدى ئىش تاشلىمايدىغان بولدى، قۇرۇلۇش ئورنى قىشلىق دەم ئالغاندا، ئۇ كەنتكە قايتىپ ئۆلگىلىك رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، بىر توپ شاگىرت قوبۇل قىلىپ، ئۇلارغا تامچىلىق تېخنىكىسىنى قولمۇقول ئۆگىتىپ، ئۇلارنى سىرتقى دۇنياغا بېرىپ ئۆرۈنۈپ بېقىشقا ئىلھاملاندۇردى. ھازىر كەنتتە 109 ئادەم كەنتتىن ئايرىلىپ سىرتقا چىقىپ ئىشلەپ، مۇقىم ئىشقا ئورۇنلىشىشنى ئىشقا ئاشۇردى.

نامراتلىق قالپىقىنى ئېلىۋېتىشتە، يەنە نېمىلەرنى قىلغىلى بولىدۇ؟ ياڭ مىڭ قانداق قىلغاندا كەنتتىكى ئىشلەتكىلى بولىدىغان بايلىقلارنىڭ ھەممىسىدىن ياخشى پايدىلىنىپ، قېزىپ چىققىلى بولىدىغان يوشۇرۇن ئىقتىدارلارنىڭ ھەممىسىنى قېزىپ چىقىش ئۈستىدە تەپسىلىي ئويلاندى. بىر تەرەپتىن مېڭىپ، بىر تەرەپتىن ئويلاپ، بىلىپ - بىلمەي كەنت بېشىدىكى قومۇشلۇققا بېرىپ قالدى.

بۇ يىل 5 - ئاينىڭ بېشىدا، تۆۋەن يارباغ كەنتى قومۇشلۇق سۇلۇق يەر بايلىقىغا تايىنىپ بەرپا قىلغان ئۆردەك باقمىچىلىق ھەمكارلىق كوپېراتىپى رەسمىي «بارلىققا كەلدى». 1000 چوڭ چىپار ئۆردەك، 1000 جىندەك ئۆردەكنىڭ كەينى - كەينىدىن لاپاسقا كىرگۈزۈلۈشىگە ئەگىشىپ، ئۆردەكچىلىك كەسپى دەسلەپكى قەدەمدە شەكىللەندى. كەنتتە يەنە بىر تۈركۈم ئەمگەك كۈچى ھەمكارلىق كوپېراتىپىغا كىرىپ، ئۆردەك باققۇچىغا ئايلاندى.

بۇنىڭ بىلەن، تۆۋەن يارباغ كەنتىدىكى ئەمگەك ئىقتىدارى بار 769 ئادەمنىڭ ھەممىسى ئىشقا ئورۇنلاشتى. بۇ يىل پۈتۈن كەنت بويىچە مائاش خاراكتېرلىك كىرىمنىڭ ئومۇمىي كىرىمدە ئىگىلىگەن نىسبىتىنىڭ %60تىن ئېشىشى مۆلچەرلەندى، كەنت ئاھالىلىرىنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇش غەيرىتى تولۇپ تاشتى.

ھەيۋەتلىك تەيشەن تېغى، قەھرىمانلارنىڭ «جاسارىتى»

—— خەلق ساقچىلىرى ئىسسىق قېنى بىلەن ساداقىتىنى پۈتتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، جىنەن تېلېگراممىسىغا ئاساسلانغان (مۇخبىر ياڭ ۋېن) مۇشۇ يىللاردا، ھەر قېتىم چىڭمىڭ بايرىمى يېتىپ كەلگەندە، خەلق ساقچىلىرى ۋەكىللىرى شەندۇڭ ئۆلكىسىنىڭ تەيئەن شەھىرىدىكى ئىنقىلابىي قۇربانلار قەبرىستانلىقى خەلق ئىنقىلابىي قۇربانلار خاتىرە ئابىدىسى ئالدىغا كېلىپ، قارا نىيەتلەر بىلەن باتۇرلارچە ئېلىشىپ، قەھرىمانلارچە قۇربان بولغان سەپداشلىرىنى ياد ئېتىدۇ.

شيا بونىڭ سۈرىتى.

شياۋ بىننىڭ سۈرىتى.

چى خۇڭخەينىڭ سۈرىتى.

□شىنخۇا ئاگېنتلىقى تارقاتقان

شيا بو 1974 - يىلى تۇغۇلغان، شەندۇڭ نىڭياڭدىن، 1995 - يىلى 7 - ئايدا جامائەت خەۋپسىزلىكى خىزمىتىگە قاتناشقان، ھايات ۋاقتىدا تەيئەن شەھەرلىك جامائەت خەۋپسىزلىكى ئىدارىسى تەيشەن رايونلۇق شۆبە ئىدارىسى جىنايى ئىشلار ساقچى چوڭ ئەترىتىنىڭ خەلق ساقچىسى ئىدى. «80 - يىللاردا تۇغۇلغان» شياۋ بىن شەندۇڭ دۇڭپىڭدىن، 2003 - يىلى جامائەت خەۋپسىزلىكى خىزمىتىگە قاتناشقان، ھايات ۋاقتىدا تەيئەن شەھەرلىك جامائەت خەۋپسىزلىكى ئىدارىسى تەيشەن رايونلۇق شۆبە ئىدارىسى دەيزۇڭفاڭ ساقچىخانىسىنىڭ خەلق ساقچىسى ئىدى. چى خۇڭخەي 1962 - يىلى تۇغۇلغان، شەندۇڭ تەيئەندىن، 1986 - يىلى 12 - ئايدا جامائەت خەۋپسىزلىكى خىزمىتىگە قاتناشقان، ھايات ۋاقتىدا تەيئەن شەھەرلىك جامائەت خەۋپسىزلىكى ئىدارىسى قاتناش ساقچى تارماق ئەترىتىگە بىۋاستە قاراشلىق 2 - چوڭ ئەترەت 1 - ئوتتۇرا ئەترىتىنىڭ خەلق ساقچىسى ئىدى. ئۈچ نەپەر خەلق ساقچىسىنىڭ ھەممىسى كومپارتىيە ئەزاسى.

2011 - يىلى 1 - ئاينىڭ 4 - كۈنى چۈشتىن بۇرۇن سائەت 11 لەردە، تەيئەن شەھەرلىك جامائەت خەۋپسىزلىكى ئىدارىسى تەيشەن رايونلۇق شۆبە ئىدارىسى شەندۇڭ دېجوۋ جامائەت خەۋپسىزلىكى ساقچىلىرى بىلەن ھەمكارلىشىپ، بىر جىنايەت گۇماندارىنىڭ تۇغقىنىنىڭ ئۆيىگە بېرىپ تەكشۈرۈپ ئەھۋال ئىگىلىگەن، شيا بو جىنايى ئىشلار ساقچىلىرىنى باشلاپ ۋەزىپە ئىجرا قىلىش تەۋەلىك رايونىدىكى خەلق ساقچىسى شياۋ بىن بىلەن ئۇچراشقان. شياۋ بىن: «تەۋەلىك رايونىمىزنىڭ ئەھۋالىنى مەن پىششىق بىلىمەن، سىلەر ماڭا ئەگىشىپ مېڭىڭلار!» دېگەن.

بىر چوڭ ھويلىغا كىرگەندە، شياۋ بىن ئالدىغا ئۆتۈپ ئىشىكنى چېكىپ: «بىز دەيزۇڭفاڭ ساقچىخانىسىدىن...» دېگەن. ئۇنىڭ سۆزى ئاخىرلاشماي تۇرۇپلا، ئوغرىدىن ساقلىنىش ئىشىكىنىڭ ئىچىدىكى ياغاچ ئىشىك تۇيۇقسىز ئېچىلغان، بىر جىنايەت گۇماندارى ئوغرىدىن ساقلىنىش ئىشىكىدىن بىر پاي ئوق ئاتقان.

شياۋ بىن ئۆزىنى چەتكە ئېلىشقا ئۈلگۈرمەي، بېشىغا ئوق تەگكەن. يەرگە يىقىلغان شۇ پەيتتە، ئۇ يەنە يېنىدىكى سەپدىشىنى ئىتتىرىۋەتكەن. يارىسى ئېغىر بولغانلىقتىن، كېيىن پۈتۈن كۈچ بىلەن قۇتقۇزۇش ئۈنۈم بەرمەي، شياۋ بىن قەھرىمانلارچە قۇربان بولغان، شۇ چاغدا ئەمدىلا 31 ياشتا ئىدى.

ئۆيدىن ئىككى ئادەم ئېتىلىپ چىقىپ، خەلق ساقچىلىرىغا غالجىرلارچە ئوق چىقارغان. شيا بونىڭ ئوڭ تەرەپ ئۈستۈنكى قورساق قىسمىغا چاچما ئوق تەگكەن، ئۇ: «ئېھتىيات قىلىڭلار، قورال بار ئىكەن، تېز چېكىنىڭلار!» دەپ ۋارقىرىغان، شيا بو قاتتىق ئاغرىققا بەرداشلىق بېرىپ، پۇتى يارىلانغان خەلق ساقچىسى چېن شياڭسۇنىنى يۆلەپ كەينىگە چېكىنگەن. جىنايەت گۇماندارلىرى تېزلىك بىلەن قوغلاپ كەلگەن، سەپداشلىرىنى قوغداش ئۈچۈن، شيا بو ئۇدۇل بېرىپ جىنايەت گۇماندارلىرىنىڭ ئالدىنى توسقان.

جىنايەت گۇماندارلىرى بىلەن كەسكىن ئېلىشىش جەريانىدا، شيا بونىڭ بەدىنىنىڭ يەتتە يېرىگە پىچاق تىقىلغان. ھاياتىنىڭ ئەڭ ئاخىرقى پەيتىدە، ئۇ ئىسسىق قېنى بىلەن بويالغان قولىدا يان تېلېفونىنى چىڭ تۇتۇپ تۇرۇپ: «ئەترەت باشلىقى، ئۇلارنىڭ قولىدا قورال بار ئىكەن!» دەپ دوكلات قىلغان. شۇنداق قىلىپ، شيا بو قەھرىمانلارچە قۇربان بولغان.

ياۋۇزلۇقتىن كېيىن، ئىككى قارا نىيەت يولدىن ئۆتۈپ كېتىۋاتقان بىر ئاپتوموبىلنى توسۇپ بۇلاپ قېچىپ كەتكەن. تەيئەن شەھەرلىك جامائەت خەۋپسىزلىكى ئىدارىسى دەرھال جىددىي ئەھۋالغا تاقابىل تۇرۇش دەسلەپكى لايىھەسىنى يولغا قويۇپ، تېزلىكتە پۈتۈن شەھەردە كونترول قىلىش، توسۇشنى قانات يايدۇرغان، قاتناش ساقچى تارماق ئەترىتى يولدىكى بىرىنچى سەپتە ۋەزىپە ئىجرا قىلىۋاتقان خەلق ساقچىلىرىغا كونترول قىلىش، تەكشۈرۈش بۇيرۇقى چۈشۈرگەن. بۇيرۇقنى تاپشۇرۇۋېلىپ، چى خۇڭخەي ئىككى جىنايەت گۇماندارىنىڭ ئىز - دېرىكىگە يېقىندىن دىققەت قىلغان.

سائەت 12 يېرىم ئەتراپىدا، سۆزلىشىش ئاپپاراتىدا جىنايەت گۇماندارلىرى ھەيدىگەن ئاپتوموبىلنىڭ چى خۇڭخەي ۋەزىپە ئىجرا قىلىۋاتقان نۇقتىغا 1000 مېترلا كېلىدىغان جايدا پەيدا بولغانلىقى توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش بېرىلگەن. چى خۇڭخەي دەرھال پىكاپنى ھەيدەپ جىنايەت گۇماندارلىرى بار يۆنىلىشكە قاراپ قوغلىغان. جىنايەت گۇماندارلىرىنىڭ ئاپتوموبىلى كونتروللۇقنى يوقىتىپ، يول بويىدىكى كۆكەرتىش بەلبېغىدىكى بىر چوڭ دەرەخكە سوقۇلۇپ، ئاپتوموبىل ئېغىر زەخىملەنگەن. جىنايەت گۇماندارلىرى پىچاق، تاپانچا كۆتۈرگىنىچە ئاپتوموبىلنى تاشلاپ قېچىپ چىقىپ، يېتىپ كەلگەن ساقچى ئاپتوموبىلىغا قاراپ غالجىرلارچە يۈگۈرۈپ بېرىپ، توختىماي ئوق چىقارغان.

چى خۇڭخەي خەتەرلىك پەيتتە ئاپتوموبىلنى جىددىي توختىتىپ، ئالدىغا ئۆتۈپ ياردەم بېرىشكە تەييارلانغان. بۇ چاغدا، جىنايەت گۇماندارلىرى ئاپتوموبىلدىكى چى خۇڭخەينى بايقاپ قېلىپ، ئۇنىڭغا ئارقا - ئارقىدىن ئىككى پاي ئوق ئاتقان. چى خۇڭخەينىڭ بېشىغا ئوق تېگىپ، قەھرىمانلارچە قۇربان بولغان.

2011 - يىلى 1 - ئاينىڭ 7 - كۈنى، شەندۇڭ ئۆلكىلىك ھۆكۈمەت شيا بو، شياۋ بىن، چى خۇڭخەينى ئىنقىلابىي قۇربان دەپ تەستىقلىغان؛ 1 - ئاينىڭ 9 - كۈنى، شەندۇڭ ئۆلكىلىك پارتىيە كومىتېتى شيا بو، شياۋ بىن، چى خۇڭخەيگە «شەندۇڭ ئۆلكىسى بويىچە مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى» دەپ تولۇقلاپ نام بەرگەن؛ 1 - ئاينىڭ 31 - كۈنى، جامائەت خەۋپسىزلىكى مىنىستىرلىقى شيا بو، شياۋ بىن، چى خۇڭخەيگە «مەملىكەت بويىچە جامائەت خەۋپسىزلىكى سىستېمىسىدىكى 1 - دەرىجىلىك قەھرىمان نەمۇنىچى» دەپ تولۇقلاپ نام بەرگەن.

چېن جوۋگوي: خەلق ئۈچۈن ئۆزىنى بېغىشلىغان نەمۇنىلىك قوراللىق ساقچى قىسىم ئوقۇغۇچىسى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، فۇجوۋ تېلېگراممىسىغا ئاساسلانغان (مۇخبىر ۋاڭ چېك) «قۇتقۇزۇڭلار... قۇتقۇزۇڭلار!» جىددىي چاقىرغان قۇتقۇزۇڭلار دېگەن ئاۋازنى ئاڭلاپ، 22 ياشقا كىرگەن چېن جوۋگوي قىلچە ئىككىلەنمەي، دەرھال شىددەتلىك دولقۇنلاۋاتقان دېڭىزغا ئۆزىنى ئېتىپ، خەتەرگە يولۇققان ئاممىنى پۈتۈن كۈچى بىلەن تېيىز سۇ رايونىغا ئىتتىرىپ چىقارغان، ئەمما چېن جوۋگوينى دېڭىز دولقۇنى يۇتۇپ كەتكەن.

چېن جوۋگوي 1991 - يىلى 3 - ئايدا تۇغۇلغان، ھايات ۋاقتىدا جۇڭگو خەلق قوراللىق ساقچى قىسىم شۆيۈەنى چېگرا مۇداپىئە فاكۇلتېتى 13 - ئەترىتىنىڭ ئوقۇغۇچىسى ئىدى. 2013 - يىلى 7 - ئاينىڭ 31 - كۈنى فۇجيەننىڭ دۇڭشەندىكى يۇرتىغا تۇغقان يوقلىغىلى بارغان چېن جوۋگوي دېڭىز بويىدا سەيلە قىلىۋاتقاندا، تۇيۇقسىز كۈچلۈك بوران چىقىپ، تىنچ دېڭىز يۈزىدە ئىككى - ئۈچ مېتىر ئېگىزلىكتە غايەت زور دولقۇن كۆتۈرۈلۈپ، لاي - لاتقىلار دېڭىز قىرغىقىغا شىددەت بىلەن ئۇرۇلغان، دېڭىزدا سۇ ئۈزۈۋاتقان ساياھەتچىلەر ھودۇقۇپ نېمە قىلىشنى بىلەلمەي، دوستلىرىنى چاقىرىشىپ، چىرقىراپ قىرغاق تەرەپكە قاراپ قاچقان.

ۋاراڭ - چۇرۇڭ، شاۋقۇن - سۈرەن ئىچىدە چېن جوۋگوي «قۇتقۇزۇڭلار... قۇتقۇزۇڭلار!» دەپ ۋارقىرىغان ئاۋازنى ئاڭلىغان، ئۇ ئاۋاز چىققان تەرەپكە يۈگۈرۈپ قاراپ، دېڭىز قىرغىقىدىن 60 - 50 مېتىر يىراقلىقتىكى دېڭىز سۈيىدە بىرەيلەننىڭ بىر لەيلەپ، بىر چۆكۈپ، ئىككى قولىنى پۇلاڭلىتىپ كۈچىنىڭ بارىچە تىركىشىۋاتقانلىقىنى كۆرگەن.

«چاتاق بولدى، بىرەيلەن تۇنجۇقۇپ قالاي دەپتۇ!» سۇ ئۈزۈشنى پىششىق بىلىدىغان چېن جوۋگوي بىر تەرەپتىن دېڭىزغا قاراپ ئۇچقاندەك يۈگۈرۈپ، بىر تەرەپتىن مەسىيقۇ، ئاياغلىرىنى سېلىپ، دېڭىزغا ئۆزىنى ئېتىپ، ئەڭ تېز سۈرئەتتە تۇنجۇقۇپ قالغۇچىغا يېقىنلاشقان. تۇنجۇقۇپ قالغۇچى ئامما ھالسىزلىنىپ، چۆكۈشكە باشلىغان بولۇپ، چېن جوۋگوي يوپۇرۇلۇپ كەلگەن دېڭىز دولقۇنىغا قارىماي، تۇنجۇقۇپ قالغۇچىنى مۈرىسى بىلەن ئاستا - ئاستا قىرغاق تەرەپكە ئىتتىرگەن. نەچچە رەت جاپالىق ئېلىشىش ئارقىلىق، چېن جوۋگوي ئاخىر تۇنجۇقۇپ قالغۇچىنى ساھىلغا يېقىن بىخەتەر جايغا ئىتتىرىپ ئاپارغان.

ئامما قۇتقۇزۇۋېلىنغان، لېكىن باتۇرلۇق بىلەن ئادەم قۇتقۇزغان چېن جوۋگوي ھالسىزلىنىپ، بەختكە قارشى دېڭىزغا چۆكۈپ كېتىپ، شىددەتلىك دېڭىز دولقۇنىدا قەھرىمانلارچە قۇربان بولغان. 2013 - يىلى 8 - ئاينىڭ 4 - كۈنى، چېن جوۋگوينىڭ جەسىتى ۋەقە يۈز بەرگەن جايدىن يىراق بولغان مالۇەنئۇەنگە يېقىن دېڭىز تەۋەسىدىن سۈزۈۋېلىنغان.

چېن جوۋگوي قۇربان بولغاندىن كېيىن، جامائەت خەۋپسىزلىكى مىنىستىرلىقى ئۇنىڭغا «خەلق ئۈچۈن ئۆزىنى بېغىشلىغان نەمۇنىلىك ئوقۇغۇچى» دېگەن شەرەپلىك نامنى تولۇقلاپ بەرگەن ھەم ئۇنىڭغا «2 - دەرىجىلىك قەھرىمان نەمۇنىچى ئوردېنى» بەرگەن، مائارىپ مىنىستىرلىقى ئۇنىڭغا «مەملىكەت بويىچە مۇنەۋۋەر ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى» دېگەن شەرەپلىك نامنى تولۇقلاپ بەرگەن.

قىسقىغىنا ھەربىيلىك ھاياتىدا، چېن جوۋگوي قىممەتلىك ھاياتى بىلەن كىشىنى چوڭقۇر تەسىرلەندۈرىدىغان جاۋاب قەغىزى تاپشۇرغان، ئۇ ھاياتلىق ئۈمىدىنى باشقىلارغا قالدۇرۇپ، ئۆلۈم خەۋپىنى ئۆزىگە قالدۇرۇپ، سەلتەنەتلىك قەھرىمانلىق قەسىدىسىنى پۈتۈپ، ئەمەلىي ھەرىكىتى ئارقىلىق «خەلق جامائەت خەۋپسىزلىكى خەلق ئۈچۈن» دېگەن تەنتەنىلىك ۋەدىسىنى ئەمەلىيەتتە كۆرسەتكەن.

(بېشى 1 - بەتتە)

مەركەز مالىيەسى مۇكاپات ياردەم تولۇقلىمىسى ئۇسۇلى ئارقىلىق، بەرپا قىلىشنى تەستىقلىغان ۋە باھالاش ئارقىلىق ئېتىراپ قىلىنغان كەسپلەر باغچىسىنى مۇۋاپىق قوللاپ، ھەربىر كەسپلەر باغچىسىنى بەرپا قىلىشقا مۇكاپات ياردەم تولۇقلىمىسىدىن 100 مىليون يۈەن مەبلەغ ئاجرىتىپ، ئۈچ قېتىمغا بۆلۈپ ئورۇنلاشتۇرىدۇ. مەركەز مالىيەسىنىڭ مۇكاپات ياردەم تولۇقلىما مەبلىغى نۇقتىلىق ھالدا كەسپلەر باغچىسىنىڭ دېھقانلار بىلەن بىرلىشىپ، دېھقانلارنى يېتەكلەپ كىرىمنى ئاشۇرۇش، كەسپلەر مۇلازىمەت ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈش، كەسپ زەنجىرىنى ئۇزارتىش، يېتەكچى كەسپلەرنىڭ دەرىجىسىنى ئۆستۈرۈشنى ئىلگىرى سۈرۈش قاتارلىق جەھەتلەرگە ئىشلىتىلىدۇ.

زامانىۋى يېزا ئىگىلىك كەسپلەر باغچىسى قۇرۇش يېڭى مەزگىلدىكى مەركەزنىڭ يېزا ئىگىلىكىدىكى تەمىنات تەرەپلىك قۇرۇلمىلىق ئىسلاھاتنى ئالغا سىلجىتىش، يېزا ئىگىلىكىنى زامانىۋىلاشتۇرۇشنى تېزلىتىشتىكى مۇھىم، زور تەدبىرى. كېيىنكى قەدەمدە، ئاپتونوم رايونىمىز «ئاپتونوم رايوننىڭ زامانىۋى يېزا ئىگىلىك كەسپلەر باغچىسى قۇرۇلۇشى يىرىك پىلانى (2020 - 2025 - يىلى)»نى تۈزۈپ تارقىتىپ، كەلگۈسى بىرنەچچە يىلدا زامانىۋى يېزا ئىگىلىك كەسپلەر باغچىسى بەرپا قىلىش خىزمىتىنى ئومۇميۈزلۈك پىلانلاپ ئورۇنلاشتۇرما قىلىدۇ. بۇنىڭدىن كېيىن ئاپتونوم رايونىمىز ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىش فۇنكسىيەلىك رايونى، مۇھىم يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرىنى قوغداش رايونى ۋە خاس يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرى ئەۋزەل رايونى بولۇشقا نۇقتىلىق تايىنىپ، ئاشلىق - ياغ، پاختا توقۇمىچىلىقى - پىششىقلاش، باغ - ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق ۋە خاس يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاش كەسپلەر باغچىسى قۇرۇلۇشىنى ئالدىن قانات يايدۇرۇپ، خاسلىقى روشەن، ئەۋزەللىكى گەۋدىلىك، جايلىشىشى مۇۋاپىق زامانىۋى يېزا ئىگىلىك كەسپلەر باغچىسى توپىنى شەكىللەندۈرىدۇ.

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر. ئېلان باشقارمىسى: 5850783، تارقىتىش مەركىزى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028. پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ يىللىق باھاسى: 336 يۈەن، ئايلىق باھاسى: 28 يۈەن، پارچە باھاسى: بىر يۈەن (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى: 102)